

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 17

Penktadienis, Balandžio (April) 29, 1966, Toronto, Ontario

M E T A I XXXV

Fulbright Pespėja JAV, Kad Neitų Hitlerio Kelio

WASHINGTON. — Laipsniškai, bet nedvejojant, Jungtinės Amerikos Valstijos artinasi prie per didelio rodymo savo galybės (arrogance of power), kas gali privesti jas prie nuopuolimo, sako J. William Fulbright, senatinio užsienio reikalų komiteto pirmininkas.

Pirmo pasaulinio karo metu, vokiečių kareiviai turėję diržus su saktimis, ant kurių buvo įrašas: "Gott mit uns" — Dievas su mumis, — sakė Fulbright.

Su tokia dvasia, ir pasipūtimu atėniečiai puolė Syracuse, o Napoleonas ir Hitleris — Rusiją, pastebėjo jis.

"Paprastai kalbant, jie per daug užsiibrėžė ir priėjo liepto galą", pasakė jis.

Panašiai gali atsitikti ir su Jungtinėmis Valstijomis.

"Yra tam tikros rūšies voodoo apie Amerikos užsienio politiką", tęsė jis. Tam tikri būgnai turi būti būgnijami reguliariai nubaidymui blogų dvasių — pavyzdžiui, piktžodžiavimų, kurie dažnai girdimi prieš Šiaurės Vietnamo agresiją, 'laikičius žmones' Pekine, komunizmą ir generolą prezidentą De Gaulle.

"Tam tikri prižadai turi būti kartojami kasdien, nes visas

Katalikai Bruzda Prieš Budistus

SAIGON. — Pirmą budistai demonstravo, reikalaudami civilinės vyriausybės ir net amerikiečių pasitraukimo, o dabar demonstruoja katalikai. Jie priešingi budistų pastangoms paimti valdžią į savo rankas.

Ky vyriausybė skelbia, kad buvo pasitarimas sudarymui komisijos, kuri paruoš rinkimų įstatymą. Komisija turinti sudaryti įstatymą ne vėliau gegužės 20. Vyriausybė turinti užgirti įstatymą ne vėliau gegužės 30.

Rinkimai į konstitucinį parlamentą turį būti paskelbti ne vėliau rugpjūčio 1, o balsavimai praversti ne vėliau rugpjūčio 15.

Katalikai bijosi, kad budistai, būdami škaistlingesni, išrinks daugumą ir praves sau palankią konstituciją.

laisvas pasaulis gali subyrėti — pavyzdžiui, mes niekad neatsisakysime pasižadėjimų, nežiūrint kaip neišmintingi būtų; mes skaitome šią sąjungą ar kitą būtinai reikalingą laisvam pasauliui, ir žinoma, mes stovėsime tvirtai Berlyne iki pat sūdnos dienos."

Jis sako, kad juo toliau Vietnamo karas tęsis, tuo didesnis karinis įkarštis pasireikš. Viltį pakeis baimė. Toleranciją ir laisvę diskutuoti pakeis girdžiantis patriotizmas.

Vis daugiau ir daugiau amerikiečių pradeda rūpintis karu Vietname. Vis daugiau ir daugiau senatorių ir kitų žymių amerikiečių kelia balsą, nurodydami, kad karas Vietname ne tik gali nužeminti Ameriką, bet ir pasaulio taiką sugriauti.

Italai Statys Įmonę Sovietam

TURIN. — Tarybų Sąjungos prekybinė delegacija turėjusi pasitarimą su Italijos auto kompanijos Fiat viršininkais dėl pastatymo Fiat auto fabriko Tarybų Sąjungoje.

Patikimi šaltiniai teigia, kad bus padaryta sutartis, pagal kurią Fiat kompanija pastatys Tarybų Sąjungoje, kur nors apie Jaroslavlį, įmonę, kuri per metus pagamins 600.000 automobilių.

Ta pačia sutartimi einant, Italijos kompanija pastatysiant kitą fabriką, kuriame busių gaminamos dalys dėl Fiatų.

Komentuojama, kad tai bus viena iš didžiausių Tarybų Sąjungos sutarčių su itališka firma.

SAKO JAV GALI SUGRIAUTI EUROPA

PARYŽIUS. — Prancūzijos premjeras Pompidau parlamento atstovas aiškino, kad JAV atominė strategija turi "pasmerkusi Europą sugriopimui".

Turint tai galvoje, jis sako, todėl Prancūzija ir varo amerikiečius iš savo teritorijos su visais jų ginklais.

EKSPLODAVO TRAUKINIŲ UMUSTA 40 ŽMONIŲ

GAUHATI, Indija. — Matomai maištingų genčių žmonės eksplodavo traukinį, užmušdami 40 žmonių. Traukinys išeksploduotas Asamo valstijoje.

Nagalande šiais metais buvo jau 6 eksplozijos, per kurias buvo užmušta 132 asmenys.

JAKARTA. — Prezidentas Sukarno viešai pareiškė, kad jis tebėra valdovas. Girdi, ne tiesa, kad jis yra tiktai guminė antspaudo naujos vyriausybės.

Tai buvęs perspėjimas visiems ministrams, kurie norį nepaisyti jo.

Nori Teisių Pakeisti Vadus

TORONTO. — Toronto ir distrikto liberalų organizacija priėmė rezoliuciją, kurioje, tarp kitko, reikalaujama teisių pakeisti lyderius nors sykį į penkis metus.

Pastebimas eilinių liberalų nepasitenkinimas vadovais per visą šalį.

Ši rezoliucija bus patiekta visos provincijos lyberalų suvažiavimui ateinantį mėnesį. Jeigu tenai bus priimta, tai bus perkelta į visos šalies liberalų konvenciją.

Iškilus Spencerio ir Munsinger skandalams, buvo girdimi balsai, kad konservatų ir liberalų lyderiai, tai yra Diefenbakeris ir Pearsonas, rezignuotų iš vadovybės. Girdi, tai užsispyrę seniai.

Priteisė P. Slapšio Šeimai \$105,000

TORONTO. — Teisėjas John Wilson priteisė P. Slapšio šeimynai iš Trans-Canada Air Lines \$105.000. P. Slapšys, inžinierius, žuvo orlaivio nelaimėj du metai atgal, prie Ste. Therese, Que.

Poniai Apolonijai priteisė \$65,000, o keturiems vaikams — \$40,000. Vyriausias 11 metų, o jauniausias — 3 metų amžiaus.

P. Slapšys, 36 metų amžiaus, kaip inžinierius, gaudavo \$9,500 į metus.

Toj orlaivio nelaimėj žuvo 118 asmenų.

Prodūseriai Protestuoja Prieš Viršininkų Diktatą

TORONTO. — Televizijos viršininkų diktatoriškas pasielgimas atleidžiant iš darbo du This Hour Has Seven Days programos vedėjus iššaukė didelį samburzdį televizijos darbuotojų tarpe. To pasėkoj, ši programa praėjusį sekmadienį jau nepasirodė televizijoje. Pats programos ruošėjas pasitraukia.

Televizijos programų prodūseriai (ruošėjai) Toronte turėjo susirinkimą, kuriame priėmė ultimatumą Canadian Broadcasting Korporacijos prezidentui Alphonse Ouimet. Sakoma, kad ultimatumu reikalaujama patenkinti tam tikrus reikalavimus. Jei to nebus padaryta, jie skelbsią streiką.

Prodūseriai norį, kad viršininkai nedarytų taip vadinamų arbitracinių tarimų, kas liečia programas, nepasitarus su programos organizatoriais.

Atsiskyrimas Esąs Vienintelis Išėjimas

MONTREAL. — Vienintelis Kvebekui išėjimas dvidešimto šimtmečio draugijoje, tai atsiskyrimas nuo visos Kanados, sako Le Rassemblement pour l'Independance Nationale savo manifeste, išleistame ryšium su įvyksiančiais provincialiais rinkimais Kvebeko provincijoje birželio 5 dieną.

Separatistai statysią mažiausia 20 kandidatų Montreale ir apylinkė.

Bet separatistinė Kvebeko vyriausybė neskubėtų su atsiskyrimu nuo Kanados. Derybas tęstų eilę metų.

Separatistai taipgi mano, kad Jungtinės Valstijos šnairuotų, jeigu Kvebekas per staigiai pasuktų "į kairę". Ypač jei Kvebekas imtųsi nacionalizuoti kai kuriuos užsienio užvedimus.

HELSENKIS. — Sulaukęs 85 metų amžiaus mirė socialistų vadas Vaino Tanneris.

Taneris buvo atkaklus menševikas, didelis Tarybų Sąjungos priešas. Jis buvo daug atsakomingas už Suomijos ir Tarybų Sąjungos 1939-1940 metų karą.

kad nebūtų atleidimų iš darbo ar disciplinos be pateisinamos priežasties; atsitikime nesutikimų, reikalingas būti pavestas arbitracijai išspręsti. Tarpininką turįs paskirti darbo ministras.

Šiuos žodžius rašant, dar nežinia, ką atsakys į šį ultimatumą prezidentas Ouimet. Bet jeigu jis nepatenkins reikalavimų, tai greičiausiai prodūseriai nutars streikuoti.

Kiek buvo matyti iš spaudos, tai CBC yra purtoma daugelio nesusipratimų ir nesutikimų. Ypatinai dėl viršininkų nesiškaiymo su pavaldiniais. Jie vedą reikalus labai diktatoriškai, varžą prodūserių iniciatyvą.

Krizis dėl This Hour Has Seven Days iškilęs dėl to, kad viršininkai cenzūravę, kartais prieš patėjimą į televiziją. Bet ši kontroversinė programa buvo kanadiečių labai mėgiama. Buvo žmonių, kuriems nepatiko, bet milžiniškai didžiuliai labai patiko.

Patrick Watson ir Laurier LaPierre buvo labai gabūs programos vedėjai ant televizijos. Jie buvo drąsūs, nebijojo pakritikuoti, kas buvo kritikuojama, nepaisė, kad kam nors užmūns ant kojų. Už tai viršininkai panoro pašalinti juos.

Liberalai Ontarijoj Esą Jau Užbaigti

TORONTO. — Naujoji Demokratinė Partija sako, kad ji apvaikščios Kanados šimtmetį išrinkadama daugumą į Ontarijos seimelį ir tokiu būdu paimdama valdžią Ontarijoj. O jei ne, tai tapdama opozicija Ontarijoj.

Liberalai Ontarijoje esą jau "finished" — baigti. Kitaip sakant, jų dienos jau užsibaigė.

Nauji demokratai iš 40 distrikčių turėjo seminarą, kuriame aptarė platformą. Kalbėtojai skundėsi, kad senosios partijos pasisavimo NDP programą. Bet NDP vestų reikalus kitaip.

Pavyzdžiui, konservatyvė vyriausybė paskyrusi keliams \$389,000,000. NDP nestatytų kelių prieš žmonių sveikatą ir gerovę.

Quid Est Homo? -- Kas Yra Žmogus?

A. PAGARECKAS

(Tęsa)

Seminarija turėjo iš anksto suformuluotus atsakymus. Kosmosas!... Palydovai!... O kam gi dievas sukūrė žmogaus protą?.. Argi ne todėl, kad galėtų paleisti raketas ir palydovus?.. Štai žmogus ir naudojasi šia "dievo dovana". Aišku?.. Ką čia daugiau besvarstyti?.. Viskas juk dievo rankose...

Panašiai atsakydavo į visus klausimus. Bet dažniausiai gyvenimą už stengiamasi išvis ignoruoti. Labai čia svarbu klierikui tai žinoti... Tegu geriau domisi "dieviškais mokslais". Taip būdavo nuvertinami klierikų aktyvūs tarybinio mokslo, kultūros, ekonomikos laimėjimai. Visa tai vyko dažniausiai be žodžių, bet nuotaiškai klierikų dvasioje sukėlė apatiją ir abejingumą gyvenimui. Daugumos klierikų dvasioje susidarydavo savotiška pažiūra į gyvenimo įvykius. Už visa tai, kas gyvenime būdavo gera, ką pasiekdavo savo atkakliu darbu tarybinis žmogus, buvo dėkojama dievui (ačiū dievui...), o visi nepasisekimai, ieškojimai, trūkumai buvo priskiriami bedieviams (atseit, komunistams).

Štai tokia protavimo logika ir buvo reikalinga seminaristui — nuo čia jau tikrai netoli "švento" kunigo idealas. Tikriausia, siems, o ne kokiems tikslams seminarijos vestibulyje ant stalo buvo padedami net keli laikraščiai ir žurnalai, prieš tai išcenzūruoti seminarijos vadovybės. Tai, kas jai atrodydavo pernelyg "pavojiną", buvo nededama ant šio stalo. Apskritai, dažnai sukintė šioje "skaitykloje" retas išdrįsdavo, nes ir čia jutome įkyrias ir įžvalgas seminarijos vedėjo akis. Tiesa, yra ir seminarijos biblioteka, bet ten rasti šiuolaikinę knygą buvo neįmanoma.

Tad kaip į klieriko dvasią dar galėjo patekti karštas tarybinio gyvenimo kraujas! Atostogos čia, trumpos. Ir jų metu klierikas patekdavo į rankas klebonams. Paprastai atostogų vykdyme į savo parapijas, kur klobenai turėjo nosį prižiūrėti, o paskui išduoti tam tikrą liudijimą (testimonium), kad klierikas atostogas praleido tinkamai. Jei kas klebonui nepatikdavo, apie tai turėdavo parašyti, o seminarijos vadovybė jau žinojo, kas

daryti... Būti smalsiam, per daug domėtis pasauliu net per atostogas klierikams buvo draudžiama. "Dvasiniame gyvenime atostogų nėra", mokė mus seminarijoje.

Idomu tai, kad, man esant paskutiniuose kursuose, seminarijoje jauniems klierikams buvo pradėtas dėstyti net marksizmas. Štai kokia "pažangi" seminarija mūsų dienomis! Bet tai buvo jos savotiškas triukas. Materialistines arba marksistines tiesas dėstyti aiškino blankiai ir neaiškiai, o po kiekvieno teiginio tuoj pat išdėstydavo savo bažnytinę pažiūrą tuo klausimu. Tai padarydavo taip gudriai, su tokia ekspresija, kad klierikui atrodydavo, jog šios "bedieviškos" tiesos yra vieni niekai, palyginus su "dieviško mokslo" tiesomis. Taigi čia šios materialistinės tiesos čia turėjo padėti geriau apmokyti ir auklėti klierikus. Kas po to dar gali pasakyti, kad seminarija neatitinka šiuolaikinių reikalavimų lygios?..

Tik stebėtis reikia, kaip moka ji prisitaikyti ir atrasti geriausią sprendimą. Beje, tai

yra charakteringa visai bažnyčiai mūsų dienomis. Bet mums tada atrodė, kad ja galima didžiuliais. Atrodė, kad bažnyčia yra tokia jėga, jog mes, jos būsimieji apaštalai, turime tik nusizeminę nulenkti savo galvas, visiškai pripažinti jos autoritetą, atsiduoti jai ir su pasitikėjimu eiti per gyvenimą jos nurodytu keliu.

Man, giliai įklampusiam į religiją, pritrėkė nemaža laiko ir pastangų, kol supratau religijos esmę. Kai išstis valandas, užsigulęs ant stalo, verčiau lapas po lapo Markso, Engelso, Lenino raštus ir kitą materialistinę bei ateistinę literatūrą, pamažu manyje išnyko nepasitikėjimo ir netikrumo jausmas. Nuo mano akių tarsi nukrito uždanga, ir aš pajutau, koks silpnas yr aš žmogus, kai jį valdo beprasmiškos jėgos ir baimė, kai žemė jam tik "asarų pakalnė".

Žmogus yra tvirtas ir galingas tada, kai jis žino, kodėl gyvena ir dirba. Vienoje knygoje buvo užrašyti tokie žodžiai: "Quid est homo?" Kas yra žmogus? Ir atsakyta: "Nihil et omnia! — Niekas ir viskas". Iš tikro tikinčio žmogaus dvasia nyksta ir smunka. Tik apsiginklavęs mokslu ir kultūra žmogus yra omnia — viskas!

Atsisveikinant su Pranu Gutausku

Praėjusią savaitę penktadienį po piet 15 automašinių palydėjome Praną Gutauską į krematorių, kur atsisveikinome su juimi ant visados. Su draugu, kurį nebus galima niekad užmiršti. Jo asmenį ir nuveiktus darbus geriausiai apibūdino Zigmąs Janauskas prie jo karsto prieš išlydint:

"Štai, mes ir vėl susirinkome į liūdną sueigą. Šiuo kartu paskutiniam atsisveikinimui su mūsų mylimu ir gerbiamu draugu Pranu Gutausku. Jis mirė praėjusį antradienį ryte, sulaukęs 72 metų amžiaus. Gimęs 1894 m. kovo mėn. valstiečių šeimoje, Lietuvoje, Kovarsko parapijoje. Buvo nevedęs. Giliame nuliūdime paliko Lietuvoje brolių ir dvi seseris, pusės seserę Montreale, kitus gimines, ir daug draugų ir draugių visoje Kanadoje, Jungtinėse Valstijose ir Lietuvoje.

"Mūsų mielas Frenkis, kaip mes jį vadindavome, jau gana seniai nesijautė gerai. Skausmas kojose jį labiausiai kankino. O pastaruoju laiku ligai padidėjus, turėjo ir ligoninėn atsigulti. Bet ir ligoninėje jam nedaug galėjo padėti. Dėl am-

Pranas Gutauskas

žiaus, dėl ligos įsisenėjimo ir moderniškas šių dienų gydymas buvo bejėgis. Prie to, pasirodė, kad jo ir plaučiai ir širdis silpnai veikė. Tad parvyko namo, kur už kelių dienų ir mirė. Prieš mirtį, iš vakaro, pasijutęs blogiau, buvo iškviestas gydytojas. Davė vaistų. O ryte, kada draugas J. Kevėža, kur jis gyveno, nuėjo pakviesti pusryčių, — rado negyvą. Vėl pašauktas gydytojas pasakė, kad mirė nuo širdies smūgio.

"Taip tai, mirtis iš mūsų tarpo vėl išplėšė dar vieną brangų draugą, gerą mūsų pažangaus judėjimo veikėją.

"Pranas atvyko į Kanadą 1927 metais ir apsigyveno Winnepege. Kaip visiems to meto imigrantams, taip ir Pranui, teko daug pargo pakelti. Paskui jis pramoko kepėjo amato ir tuo daugiausiai vertėsi.

"Atsimename visi tų metų laikus. Tai buvo sunkūs ir žiaurūs laikai. Reikėjo pradėti gyvenimą iš nieko, svetimoje šalyje, be jokios pagalbos. O šale to, kito reikalas kurti ir organizuoti pažangų lietuvių judėjimą. Steigti organizacijas, organizuoti kultūrinį ir meninį lietuvių išsivijimą gyvenimą. Steigti savo spaudą. Žodžiu, reikalų, pareigų ir užduočių buvo galybės, kurios plėštė plėšė žmogų į visas puses.

"Pranas suprato ir įvertino tas užduotis. Jis ryžtingai stoji į visuomeninį darbą ir veikė užsimiršdamas save, savo asmeninius reikalus".

Toliau jis išvardino organizacijas, prie kurių priklausė, kaip jis energingai veikė prieš kylantį hitlerinio karo pavojų, už Lietuvos liaudies pasiūlosavimą iš po smetoninio jungo, o paskui, karui kilus, daug dirbo, kad padėjus karą laimėti, kad Lietuva liktų iš po hitlerinio jungo išvaduota.

Velionis labai mylėjo pažangią spaudą, o ypatingai Liau-

dies Balsą. Jis labai daug darbavosi jo būdavojiui. Keturis metus išdirbo kaip jo administratorius. Ir išėjęs iš administracijos jis visuomet rėmė jį aukomis, raštais ir patariamais.

Eilę metų buvo Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto sekretoriumi. Pastaruoju metu, kad ir blogai jausdamasis, apsiėmė ir buvo išrinktas Sūnų ir Dukterų Draugijos Centro Komiteto sekretoriumi.

Torontiečiai pagerbė jį skaitlingai atsilankydami į šermenis, papuošdami jo karstą 15 gražių gėlių bukiety, skaitlingai palydėdami į krematorių. (Taipgi buvo du gėlių buketai iš Hamiltono ir 1 iš Montrealo.)

Krematoriuje, K. Kilikevičius pasakė jaudinančią paskutinio atsisveikinimo kalbą.

Po laidotuvių, pagal velionio pageidavimą, buvo visi palydėjusieji pakviesti į Lietuvos salę, kur buvo visi pavaišinti. Ta proga visa eilė tautiečių pasa-

(Pabaiga ant 8 pusl.)

Mirus Mūsų Geram Draugui ir Organizacijų Veikėjui

PRANUI GUTAUSKUI

Reiškiame gilią užuojautą velionies liūdimiems giminiams ir artimiesiems, kartu liūdime netekę gero draugo ir atsidavusio visuomenei organizacijų veikėjo ir pažangios spaudos budavotojo.

P. Mockaitis	G. Palikūnai
M. Simonienė	A. Galinaitis
P. Alksnis	P. H. Karpavičiai
J. M. Grigaliūnai	V. Strazevičiai
J. Valaitis	H. Dabravolskienė
S. Karvelis	V. Matonis
K. M. Buzunienė	B. Žukauskas
A. Vilkelienė	P. Šimkus
A. A. Maigiai	J. E. Maskeliai
P. Jakūnas	A. Leimonai
V. Rimdeika	J. A. Ylai
P. A. Pajuodžiai	P. S. Stukai
J. B. Morkūnai	Ch. Morkūnas
J. Mikalauskai	A. P. Daukantai
J. S. Kevėžai	J. Indriūnas
P. Bepirštis	S. A. Poškai
P. Jasiūnai	P. Pleskus
A. Jurgutaitis	A. M. Berškiai
J. Ramanauskas	A. Stankevich
I. Rukai	E. Račienė
V. Naujokaitis	E. Jarienė
A. Dzemeika	V. Vitkus
J. Leskevičius	K. F. Kilikevičiai
V. Ramanauskai	P. Gavėnas
M. E. Šimkūnai	Ch. M. Baltuškaitis
P. M. Daugėlai	J. R. Kuktarai
J. S. Ilgučiai	A. R. Antanavičiai
J. Rožukas	A. A. Gužauskai
A. Pažerienė	A. Rutkauskas
A. Morkis	K. Frunskis
J. N. Berškiai	F. Bočiulis
M. Galinaitis	Ch. Pempė
P. Kuncė	A. Vitkauskas
F. Jenciai	T. Rimdžiai
Ch. Povilaitis	M. A. Guobai
S. Tylai	J. A. Žuliai
J. Vaičiūliai	J. G. Šimkūnai
V. Mikšiai	S. J. Kuisiai
P. M. Pūrai	S. Jakavičių šeima
A. Juozaičiai	S. Kaptainis
A. Kavaliauskas	Z. B. Janauskai

Toronto, Ont.

Mirus Mūsų Geram Draugui

PRANUI GUTAUSKUI

Reiškiame gilią nuoširdžią užuojautą jo liūdimiems giminiams ir kartu liūdime netekę gero draugo.

S. S. Zostautai

Toronto, Ont.

Iš KLLD CK Raštinės

Parėmė Apšvietos Fondą

Draugas P. Kunchys, Port Arthur kuopos sekretorius, prisiuntė duokles už 17 narių, kurie pasimokėdami duokles parėmė apšvietos fondą sekancijai:

J. Legas aukojo \$2.75, P. Imbrose, J. Juodzevičius, A. Tamosietis, A. Zaluba, A. Pilkis, V. Staypis, P. Kunchys, K. Dimsa, J. Karonas, J. Stenulis, K. Rudinskas, A. Maleckas, A. Ivaška, V. Kuryla, J. Puras ir J. Lasinskas — po 75 c.

Per draugą M. Deedą, Red Lake kuopos nariai aukojo sekancijai:

M. Deedas \$5.00, K. Shukstis \$1.00.

Visiems už aukas širdingai ačiū.

KLLD CK

BARNEVELD. — Kaip žmonės gali būti atzagareiviški, parodo įvykis šiame Olandijos mieste.

Čia kraštutinės kalviniškos sekto bažnyčios pastorius A. W. Verhoef atsisakė suteikti sutvirtinimo sakramentus ir uždraudė lankytis bažnyčioje jaunai porai, kadangi jie nusipirko televizorių.

Sekta atmeta televiziją, jūdžius, baletą ir teatrą. Kas įsijęja televizorių, lankosi teatruose, tas papildo didelį "nusišaltimą" prieš tikėjimą.

Su laimikiu linksma grįžti

REIKŠMINGAS ĮVYKIS

Kokia linkme toliau bus vystoma Tarybų Sąjungos užsienio politika, kaip bus stiprinamas tarptautinis komunistų ir darbininkų judėjimas, kaip kovojama prieš agresyvią imperializmo politiką, už taiką ir tarptautinį saugumą, kokia bus teikiama parama tautų nacionalinio išsivadavimo judėjimui, kaip artimiausioje ateityje vystysis Tarybų Sąjungos ekonomika, mokslas ir kultūra,

kils darbo žmonių materialinis lygis? Šie ir daugelis kitų klausimų buvo svarstomi Tarybų Sąjungos Komunistų partijos dvidešimt trečiajame suvažiavime, į kurį atvyko komunistų, darbininkų, nacionalinių demokratinių ir kairiųjų socialistų partijų atstovai iš 86 visų pasaulio žemyno šalių.

Iš daugelio labai aktualių klausimų, kuriuos nagrinėjo Tarybų Sąjungos komunistai, visų dėmesį atkreipė toliau planingai didinami ekonomikos tempai, kurie šiuo metu yra didžiausi visame pasaulyje. Praėjusiais metais Tarybų Sąjunga pagamino beveik vieną penktadalį visos pasaulio pramonės produkcijos, o antrojo pasaulinio karo išvakarėse jos pramonės produkcijos dalis buvo mažesnė už vieną dešimtadalį. Tarybų Sąjungoje siekiama produkcijos gamyba vidutiniškai vienam gyventojui pralenkti labiausiai išsivysčiusias kapitalistines šalis. Suvažiavime buvo pažymėta, kad spartesniais tempais, negu vidutiniškai visoje Tarybų Sąjungoje pramonės gamyba didėjo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tai rodo, kad Pabaltijo respublikų ekonomika, jų ūkis nėra jau toks menkas, kaip kartais mėgstama pavaizduoti Vakaruose.

Per pastaruosius penkerius metus Tarybų Sąjungoje buvo daug padaryta darbo žmonių pragyvenimo lygiui kelti, mokslo ir kultūrai ugdyti. Per šį laikotarpį vidutinis darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio padidėjo 19 procentų. Padidinti atlyginimai švietimo, sveikatos apsaugos, kultūros, prekybos ir komunalinio ūkio darbuotojams. Kartu buvo mažinamos kainos audiniams, drabužiams, laikrodžiams, fotoaparatais, medikamentams ir kai kurioms kitoms plačiai

naudojamoms prekėms. Buvo įgyvendinta tokia labai svarbi socialinė priemonė kaip kaimo žmonių - kolūkiečių aprūpinimas pensijomis. Tarybų Sąjungoje daugiau kaip 70 milijonų žmonių nemokamai mokosi bendrojo lavinimo, profesinės technikos, vidurinės ir aukštosios mokyklose bei kursuose. Kasmet didinamas ligoninių, poliklinikų, sanatorių ir poilsio namų skaičius. Žmonių sveikatos apsauga rūpinasi daugiau kaip keturi milijonai gydytojų ir kitų sveikatos apsaugos darbuotojų. Vaikų skaičius ikimokyklinėje įstaigoje padidėjo beveik du kartus ir pasiekė apie 8 milijonus. Tai didžiuliai socialiniai Tarybų šalies laimėjimai, kokius galima pasiekti tik esant socialistinei santvarkai.

Šioje srityje Tarybų Sąjungoje numatoma daug padaryti ir naujajame penkmetyje. Siekiant visiškai patenkinti gyventojus maisto produktais ir pramoninėmis prekėmis, numatoma daugiau statyti lengvosios, maisto, chemijos ir kitų pramonės šakų įmonių, kurios gamina prekes gyventojams. Šiems tikslams bus paskirta dvigubai daugiau lėšų, negu per praėjusius penkerius metus. Materialinės darbo žmonių gerovės kilimui didelės reikšmės turės tolesnis piniginis darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio augimas, darbo apmokėjimo didinimas kolūkiuose. Pavyzdžiui, kolūkiuose bus įvestas garantuotas mėnesinis piniginis atlyginimas. Be darbo užmokesčio didinimo, bus mažinamos kainos plataus vartojimo prekėms. Didelę socialinę reikšmę Tarybų Sąjungoje turės planuojamas penkių dienų darbo savaitės įvedimas. Tai sudarys papildomas galimybes darbininkams ir tarnautojams gerinti darbo sąlygas, geriau pa-

naudoti laisvalaikį, pailsėti, auklėti vaikus, mokytis.

(Zietuvos Žinios)

J. Janoniui Atminti

"Ar girdėjai naujo ryto rausvą varšą? Ar girdėjai iškilmingą varpo garšą?" Šias Juliano Janonio eilėraščių eilutes liaudies skulptorius Vytautas Majoras iškalė ant naujai sukurto poeto skulptūrinio portreto pjedestalo. Liaudies meistras pavaizdavo Janonį aukštai iškėlusį varpą, o kita ranka prispaudusį prie krūtinės knygą.

Šią skulptūrą autorius ekspozicijai J. Janoniui skirtoje parodoje, kurią Žemaitijos liaudies meistras atidaro Klaipėdoje. Originalius darbus šiai parodai poeto eilėraščių tematika jau paruošė ir kiti liaudies menininkai. Medžio drožėjas A. Senkus išstatys parodoje skulptūrinę grupę, sukurta pagal eilėraščių "Kalvis", V. Stanislauskas — medžio skulptūrą "Smuiką sudaužius", A. Majorienė — "Ateities dainių".

Naujus darbus parodai pateikė taip pat liaudies meistras A. Puškorius, A. Bagdonas, A. Viluckis, G. Garnelienė, L. Butkus ir kiti.

TORONTO. — Toronto miesto taksuotojai sumanė triukšą žmonėms mulkinti.

Ūki šiol namai buvo įvertinami pagal 1940 metų kainą. Ateinančiais metais jie bus įvertinti pagal dabartinę kainą.

Girdi, dabar, kada reikia pakelti taksus kokiais 6 promilais, tai žmonės labai išsigąsta. Tuomet, kai namai bus įvertinti tris kartus brangiau, pakėlimas kokiais dviem promilais (tūkstantinėmis) neatrodys taip baisiai.

Bet taksų mokėtojams nebus lengviau, jei ne blogiau.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATūra IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$4.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tft iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiasį ir Greičiausį Patarnavimą. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mūsų laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

NĖRA KUO DIDZIUOTIS

Jungtinių Valstijų "apsigynimo" ministras McNamara, atsikirsdamas tiems, kurie dar nepatenkinti jo vedamu karu Vietname, pareiškė:

"Nei viena šalis nebuvo taip gerai pasirengusi militari-
nėms operacijoms, kaip ši šalis šiandien... Mes vykdysime sunkias oro operacijas ir ateityje..."

"Negali būti stokos bombų, kuomet mes turime 61,000 tonų inventoriuje..."

"Mes turime 638,000 tonų bombų suplanavę numesti 1966 metais".

Jis tą pasakojo su pasididžiavimu.

Rašydamas Look žurnale balandžio 5 dieną, generolas Matthew Ridgway, kuris komandavo amerikiečių ginkluotoms jėgoms Korėjoje, sako:

"Turėtų būti koks nors moralinis rubežius priemonėms, kurias mes naudojame atsiekimui pergalės".

Ir šiam generolui atrodo jau per daug.

638,000 tonų bombų! Ant šalies, kuri Amerikai nieku ne-
grumoja. Jie tik nori patys susitvarkyti savo reikalus.

Visas pasaulis turi protestuoti prieš tokį naikinimą kraš-
to iš oro.

KITIEMS JIE NEKLIŪVA

Šiuo laiku labai plačiai diskutuojamas gimdymo kont-
rolės klausimas. Vieni už panaikinimą įstatymo, kuris drau-
žia informacijas ir priemonių pardavinėjimą, kiti nori pa-
laikyti jį. Tie, kurie stoja už to įstatymo išlaikymą, užmirš-
ta labai svarbų faktą.

Pavyzdžiui, turtingesnieji ne tik informacijas gauna, bet
ir priemones nesunkiai įsigyja. Įstatymas stovi ant kelio tik-
tai neturtingesniems, neturintiems kuo užmokėti už informa-
cijas ir priemones.

Jeigu įstatymas paliekamas, tai turi būti surastos prie-
monės jo pritaikymui visiems. O jeigu turtingieji gali
apeiti jį, tai kam toks įstatymas naudingas?

Reikia pasakyti, kad yra daug tokių įstatymų, kurie lie-
čia tikrai neturtingus. Turtingesnieji lengvai apeina juos. Pa-
imkime ir pačių perskyrų įstatymą. Kas turi pinigų, tam
nesunku jį apeiti.

JUOKDARIŲ JUOKDARYS

Aną dieną Igor Guzenka mokino Kanados autoritetus,
kaip prisivilioti Tarybų Sąjungos pareigūnus, kad jie pereitų
į Vakarus. Kadangi šią pamoką jis davė per televiziją, tai
ant galvos buvo užmautas baltas maišas, kad kas nors jo
neatpažintų.

Jeigu jau jis turi tokį gyvenimą vesti laisvoje Kanadoje,
tai kas gi gali susigundyti tokiu gyvenimu? Kam gi būtų ma-
lonu nešiotis maišą ant galvos išeinant kur nors viešon vie-
ton?

Ir kas gi dabar prisimena jį patį? Sykį į kelis metus ku-
ris nors reporteris, pasiilgęs antitarybinės propagandos.

BAIMES VERGAI

Kanadoje dažnai kartojasi pasireiškimai, kurie parodo,
kad daugelis žmonių stovi ant labai plonų kojų. Menkas vėje-
lis siūbuoja juos. Anais metais viena televizijos interviu
bendradarė išsireiškė, kad jai nesvarbu karalienė. Ją taip
užpuolė karalienės garbintojai, kad turėjo išbėgti iš Kana-
dos. Dabar vėl skandalas Kanados televizijos aparate. Vir-
šiminkai išsigando tvirtesnės kritikos įvairių politikierių ant
televizijos ir užsispyrė pavaryt tuos žmones, kurie kiek drą-
siau kalbėjo.

Tai tik du pavyzdžiai. Jų būna daug ir spaudoje ir ant

Daugkartinė Tarybų Sąjungos kroso bėgimo čempionė
Felicia Karoblienė, kuri neseniai vėl pasiekė pergalę: ji lai-
mėjo Tarybų Sąjungos 2,000 metrų bėgimo varžybas. Šios
varžybos vyko Vilniuje. Nuotraukoje: Felicia duoda inter-
viu reporteriams.

Programa Dėl Taikos Vietname ir Jos Propaguotojai Kanadoje

Kovo pabaigoje Kanados sostinėje Ottawoje atkasta "The
Ottawa Citizen" tilpo viso pus-
lapio skelbimas su raginimais,
kad Kanados vyriausybė dėtų
pastangas sulaikymui karo
Vietname. Tame skelbime, be
įvairių pasaulinių lyderių, jų
tarpe ir JT sekretoriaus U
Thanto, atsiliepiamų ir pasiū-
lymų, buvo pasiūlymas arba
programa dėl taikos atsteigi-
mo daugelio žymių kanadiečių
vardu. Štai ta programa:

Mes reikalaujame, kad Kana-
dos vyriausybė darytų sekančias:

1. Sustotų rėmusi JAV agre-
siją Vietname.
2. Ragintų tuojuos sulaikyti
bombardavimą šiaurės Vietna-
mo.
3. Šauktų Jungtines Valsti-
jas sulaikyti deginimo krašto
politiką Pietų Vietname, nuod-
ijimą javų, nežmonišką bom-
bardavimą civiliųjų taikinių.
4. Pareikštų, kad 1954 metų
Genevos Susitarimas suteikia
pagrindą tikrai taikai Vietna-
me; tas apima ir ištraukimą vi-
sų svetimšalių kariuomenės ir
bazių.
5. Remtų U Thanto, Jungti-
nių Tautų generalinio sekreto-
riaus, atsikreipimą įtraukti
Nacionalią Pietų Vietnamo Išsi-
laisvinimo Frontą į derybas dėl
sudarymo taikos.
6. Ragintų Jungtines Valsti-
jas ištraukti iš Vietnamo gink-
luotas jėgas, kad vietnamiečiai
patys galėtų tvarkyti savo ša-
lį, kaip jiems geriau.

Po šiuo skelbimu pasirašė
sekanti žmonės:

Iš Toronto universiteto:

Prof. Chandler Davis,
Rev. James S. Cunningham,
Carmen Guild,
Prof. Charles Hanley,
Prof. Jay MacPherson,
Prof. Kenneth McNaught,
Prof. C. B. MacPherson,
Prof. John Robson,
Prof. A. Rotstein,
Prof. David Savan,
Prof. Donald Willmott,
Alan Toff,
Rev. George Hopton, genera-
linis krikščionių studentų sek-
retorius.

Iš York universiteto:

Prof. Ian Brookes,
Prof. Kenneth Golby,
Prof. Edith Guild,
Prof. C. D. MacNiven,
Prof. Hector Massey,
Prof. John McFarland,
Miss Marianne Mays,
Prof. Hugh Parry,
Prof. F. Schindeler,
Prof. A. M. Young.

Torontiečiai visuomenininkai:

Alan Anderson, žurnalistas,
Abba Bayefsky, artistas,
Rev. H. R. Ashford,
John Beckwith, muzikos kri-
tikas,
Mrs. May Birchard, buvusi
aldermanė,
Dr. Hans Blumenfeld, mies-
to planavimo konsultantas,

Dave Broadfoot, satyrikas,
Dorothy Cameron, meno kū-
rinių pardavėja,
Dr. Harriet Christie, United
Church,
Rev. Roy DeMarsh, United
Church,
Rev. Nicholas Dick, Menno-
nite Church,
Rev. James G. Endicott,
Prof. Barker Fairley,
A. L. Feinberg, Rabbi Eme-
ritus,
Max Ferguson, radio ir te-
levizijos darbuotojas,
Rev. Alfred R. Fowlie,
Rev. W. R. Fritz,
Gerry Gallagher, unijos biz-
nio agentas,
Dr. Gary Goldthrop, gydyto-
jas,
Rev. Don Heap,
Rev. Osiah Horst,
R. S. Lambert, radio veikė-
jas,
David Lewis, parlamento na-
rys,

Rev. A. Milton Little,
Rev. Clark MacDonald,
Rev. James Norquay,
Rev. I. G. Perkins,
Dr. Ken Ranney, gydytojas,
W. A. Roedde,
Rev. H. A. A. Rose,
Rev. E. Arthur P. Rowe,
William Spira, visuomenin-
kas,

Rev. David Summers,
Murray Thompson, Society
of Friends,
Dr. Gustavo Talentino, gy-
dytojas,

Mrs. Helen Tucker, visuome-
nininkė,
J. Omar Walmsley,
Rev. Gene Young,

Iš Britų Kolumbijos universi- teto, Vancouver, B. C.:

Prof. C. P. Anderson,
Prof. John S. Conway,
Prof. James G. Foulks,
Prof. W. L. Holland,
Prof. Sidney Izraelis,
Prof. Leonard Marsh,
Prof. W. M. Nicholls,
Prof. Margaret Prang,
Prof. Gideon Rosenbluth,
Prof. H. M. Rosenthal,
Prof. H. N. Stalwick,
Prof. Lionel Tiger,
Prof. W. E. Willmott,
Prof. Walter Young,

Žymūs Vancouverio visuome- nininkai:

P. S. Bullen,
Dr. Roy R. Douglas,
T. C. Douglas, parlamento
narys, NDP lyderis,
Rev. J. Alan Jackson,
Grace MacInnis, parlamento
narė,
Dr. Peter M. Middleton, gy-
dytojas,
Dr. Thomas L. Perry, gydy-
tojas,
Dr. Frances Richards, gydy-
toja,
Dr. R. D. Rush, gydytojas,
Rev. M. V. Shaver,
Dr. Ralph W. Spitzer, gydy-
tojas,
Rev. George Strong,

Iš Carleton universiteto:

Prof. J. M. Hems,
(Pabaiga ant 6 pusl.)

Pastabos

Iš Vašingtono buvo paskleistas gandas, būk kur nors neutralioj šalyj, Burmoj, ar kitur, bus pradėtas pasitarimas baigimui Vietname karo.

Bet, pasirodo, jog tai buvo nekas kitas, o tik gandas, paleistas tikslu "parodymui", kad JAV siekia taikos.

Toronto konservatyviškas dienraštis Globe and Mail dėl tų gandų sako, jog amerikiečių darbai yra priešingi jų kalboms. Jis teigia, kad padidintas bombardavimas kaip Šiaurinio taip ir Pietinio Vietnamo, faktinai užkerta kelią bet kurioms pastangoms iš neutraliųjų šalių pusės įsikišti sutaikymo ir taikos. O didina galimybę, kad Kinija, Tarybų Sąjunga ir kitos įsitrauks labiau padedant Vietnamo liaudies kovotojams.

Teisybę sako.

Australijoje taipgi kyla didelė protesto bangą dėl Australijos dalyvavimo Vietnamo kare amerikiečių pusėj.

Juda žmonės, kyla opozicija ir parlamente.

Tačiau vyriausybė užsispyrusi ir dar 400 ginkluotų karių pasiuntė į pagalbą amerikiečiams.

O pats premjeras H. Holt atsilankė į Saigoną, kad tuo sustiprinsu generolo Ky valdžią.

Vis dažniau laikraščių puslapiai mirga apie kunigų pasitraukimą iš kunigystės, apie jų vedybas, jų naujoviškus išmislus mišias laikyti net klubų salėse.

Modernizuojasi ir jie.

O Toronto Star religiniais klausimais redaktorius Allen Spraggatt sako, kad vien pastaruoju trumpu laiku ne mažiau 40 Rymo katalikų kunigų ir vienuolių Kanadoje metė savo sutonas.

Jis tai pavadino dvasiškių "exodus" — masiniu bėgimu iš dvasiškos pasaulio.

Zinoma, visi neišbėgs.

Kas ne kas, o lietuviškoji "vaduotojų" kunigija tikriausiai pasiliks.

Ta mūsų liberalų paskirtoji "karališkoji" komisija, tyrinėjimui dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo problemų Kanadoje, jau išleido \$4,500,000 ir dar rengiasi išleisti kokius tris milijonus dolerių, kpl savo darbą užbaigs.

Trumpai sakant, francūzų užbovimui bus išleista nemažiau \$7,000,000, o ar juos užbovys?

Vargiai.

Ir tas visis tyrinėjimas, kol kas, nei kiek neprisiėjo dėl francūzų tarpė šovinizmo su laikymo.

Z. Janauskas

Roberto Antinio "Eglė — žalčių karalienė". Ši nuostabi skulptūra žavi poilsiautojus Palangos parke.

Ką Kiti Rašo

\$125 milijonai sueikvota

Antiamerikinis sentimentas Prancūzijoje stipriai pasireiškė. Vašingtone už tai kaltinamas prez. De Golis. Bet Paryžiuje kitaip kalba. Ir De Golius priešingai politinis mokslininkas Maurice Duverger rašo, kad tas sentimentas ir be De Golio būtų.

NATO blokui diktuoja viena JAV. Prancūzai nori nepriklausomos politikos, sako jis.

Karas Vietname sukėlė pasipiktinimą darbo žmonių ir apilamai karo priešų. Prancūzijos stambus biznis pyksta ant JAV už paveržimą iš jo Pietinio Vietnamo (dalis Indonezijos) ką valdė Prancūzija.

Taigi, Prancūzijoje nėra kam mylėti intervenciją Vietname.

Amerikiečiams Prancūzijai parama atsiėjo \$9,500,000,000. Prancūzijai militarinės ir ekonominės paramos teikimu norėta palaikyti ją JAV užsienio politikos sekimui.

Prancūzija gavus tiek milijonų eina prieš JAV politiką.

Tolymuose Rytuose tokia parama amerikiečiams atsiėjo \$26 milijonus. Oia neįskaitomi \$22 milijonai išiekvoti Korėjos kare.

Iš viso pokario metu JAV ekonominė ir militarinė parama kitoms šalims mums atsiėjo, kaip rašo Leslie Gould, \$125 milijonus.

Išvaizduokite, kaip žymiai būtų galima pagerinti šios šalies gyvenimą išleidus bent pusę tos sumos namie!

— V. Andrusis

Šiaurės Vietnamas mokė gintis nuo JAV lėktuvų

Wilfred G. Burchett, New Yorke išeinančio savaitraščio "National Guardian" korespondentas, dabar keliauja po Šiaurės Vietnamą ir tam laikraščiui perduoda savo įspūdius.

Jis rašo, kad amerikiečiai savo bombomis daug žalos padaro, bet svarbiausių strateginių vietų niekaip nepajėgia išdaudyti. Pavyzdžiui jis paima ant Ma upės bekabantį Ham Rong tiltą, esantį Thanh Hoa provincijoje arti Pietų Vietnamo rubežiaus. Tiltu aplinkoje amerikiečiai yra numetę daugiau, kaip 3,000 bombų, artimai tiltu esantį kaimą visai išdeginę, bet tiltu neįveikė su- daudyti, visai mažai jį tepažeidė.

Amerikiečiai lakūnai jau gerai patyrė, kad šis strateginis tiltas turi gerą antilėktuvinę apsaugą, nuo kurios labai daug amerikiečių lėktuvų sunaikinta. Burchett mano, kad dabar amerikiečiai lakūnai vengia tą tiltą bombarduoti, pasitenkina bombardavimu tų vietų, kurios nėra taip gerai apsaugotos.

Apskaičiuojama, kad amerikiečiai, tą tiltą bandydami sunaikinti, jau prarado 69 lėktuvus ir tiek pat vairuotojų, o tiltas kaip stovėjo, taip ir tebestovi, mažai tenukentėjęs.

Panašiai ir kitos strateginės vietos, kurios turi tvirtą antilėktuvinę apsaugą, mažai tenukentėjo. Daugiausia nukentėjo kaimai ir miesteliai, mokyklos ir ligoninės, seneliai ir vaikai.

Prezidentas Ho Chi Minh skelbia, kad Šiaurės Vietname amerikiečiai prarado daugiau kaip 900 lėktuvų. Tai labai dideli amerikiečiams nuostoliai padaryti Šiaurės Vietname. Žinoma, nemažai ir lakūnų galėjo žūti. Juo toliau, tuo sėkmingiau Šiaurės Vietnamas kariauja su Amerikos lėktuvais.

— J. Grigaitis

Naujas "Pavojus"

Pirmiau su čekišiais lenkais pabėgėliais kovojo tik vienas "Sandaros" redaktorius Vaidyla. Dabar, atrodo, įsitrauks ir "Naujųjų" Grigai-

tis. O buvo (skelbia "N.") taip; Čikagoje įsikūręs lenkų "Rytinių žemių komitetas", kuris esąs "aršiausių reksnių veiksnys lenkų emigracijoje".

Tik išvaizduokite, net knygą išleido anglų kalboje, kur patalpinti pora "žemėlapių" aiškiai rodo, jog Vilnius su Astrabramska matka boska priklausomoms lenkam!

Būdamas "internacionalistas", Grigaitis rūstinas ant lenkiškų "veiksnių" ne tik už savinimąsi Vilniaus. Jie atsimasi visą Baltarusiją ir net Ukrainą.

Na, žinant, kad lietuviškieji "veiksniai", palyginti su lenkiškaisiais prosze panais, tik nykštukai, kova už Vilnių bus nelėgi.

Anamet Narimantas Noragės rašė, kad grigaitiniai "veiksniai" planavo bent "Aušros vartų" panelės švenčiausios "abrozų" pagrobti Vilniuje ir pargabenti Čikagon. Dabar ir tas planas, matyti nebeįsiveds.

— L. Jonilaas

"Aleksandras Puškinas"

Britų žinių agentūra Reuters praneša iš Leningrado, kad pirmas tarybinis laivas "Aleksandras Puškinas" su 650 keleivių išplaukė į Kanados uostą Montrealį trečiadienį.

Laivas esąs naujutėlis ir su moderniausiasiais patogumais. Siemet skersai Atlantą darys šešias keliones — kas dvi savaites.

Taip, tai bus pirmas tarybinis laivas su keleiviais į Šiaurinį Amerikos žemyną nuo praėjusio Pasaulinio karo ir pradžios "šaltojo karo".

Šiuo atžvilgiu Kanada pasirodė demokratiškesnė už "demokratiškiausią" Jungtines Valstijas.

O gal Kanados pavyzdį paseks ir Vašingtonas?

— Vilnius

Apie Kubą

Kuba yra didžiausia sala Vakarų Indijoje. Ji randasi netoli Floridos. Vienoje pusėje yra Floridos Stright, einas į Meksikos įlanką, o kitoje — Yucatan Channel.

Kuba yra pailga. Nuo vieno galo iki kito yra arti 760 mylių. Platumoje vietomis tik 22 mylios, o vietomis siekia 126 mylias. Pakraštys labai išranguotas, daug įlankų ir įlankėlių. Beveik pusė Kubos užima įvairūs kalnai ir kalneliai. Kita pusė susideda iš gražių lygumų.

Žmonių Kuboje yra arti 7,000,000. Trys ketvirtadaliai žmonių yra europiškos kilmės, vyriausiai ispanų. Likusioji dalis yra mišinys, kuriame daugiausia sudaro negrai.

Kolumbas išsikėlė Kuboje spalio 28 dieną 1492 metais. Nuo to laiko, iki 1959 metų revoliucijos, Kuba buvo dirva visokiems grobikams pasiėnauti.

ŠYPSENOS

Progresuoja

"Tai kaip jūsų sūnus gydytojas verčiasi?"

"O, jis jau laikas nuo laiko pasako ligoniui, kad nieko jam nėra, tai yra, kad jis sveikas".

Su menedžmentu

Unijos pareigūnas, per kurio rankas perėjo tūkstantai skundų ir visokių sutarčių, prisipažino kitam unijos pareigūnui, kad jis turi nesupratimų su žmona. Prašė patarimo.

"Atsiprašau", tarė brolis unijistas, išklauses pasakojimo, "bet, atsižvelgiant į tai, ką tu man pasakojai, aš turiu pasakyti, kad tiesa tavo žmonos pusėj. Jūs prašėt teisingos opinijos, tai tokią ir duodu".

Pareigūnas labai užsidegė:

"Aš tiesiog negaliu tikėti! Kas galėjo pamanyti, kad tu, geras unijistas, stotum menedžmento pusėn!"

Neverta paįsyti

Hollywoodo jūdžių aktorius buvo penkis sykius vedęs ir persikyręs. Jis ruošėsi prisipažinti šeštajai, kad jis ją myli.

"Bet aš girdėjau nekokių pasakojimus apie jus", pastebėjo šeštoji.

"Nesirūpink apie tai", guodė būsima vaikinas. "Tai senų žmonių pasakos".

Apie vidurį 16-to šimtmečio, vietinių buvo belikę labai mažai. Svetimšaliai, visaip išnaudodami ir persekiodami, kone sunaikino juos. Ispanai importavo negrus darbui plantacijose.

Žmonės nebuvo patenkinti gyvenimu. Devyniolikto amžiaus šimtetyje buvo daug suokalbų ir sukilimų prieš Ispanijos viešpatavimą. 1898 metais JAV įsikūso su parama sukilėliams, dėl ko kilė Ispanijos — JAV karas. Laimėjo, žinoma, JAV kapitalistai. Įvairios korporacijos susimetė į Kubą išnaudoti kubiečius.

Dvidešimtas šimtmatis matė daug įvairių kovų už Kubos išsilaisvinimą iš svetimųjų. Amerikiečių palaikomos vyriausybės lupo žmonėms kailį be pasigailėjimo ir tokiu būdu žmonės buvo priversti bruzdėti. Vienos griuvo, kitos jų vietą užėmė, bet vis tas pat buvo.

Dalykai pasikeitė, kai Kuboje atsirado taip vadinamas Liepos 26 dienos judėjimas, vadovaujamas Fidel Castro. Tas judėjimas, kaip žinia, išvijo Batistą ir įkūrė liaudišką valdžią, kuri pasuko Kubą nauju keliu, socialistiniu keliu.

Montrealo žinios

Paskutinis Priminimas

Anksčiau šioje vietoje buvo minėta, kad šios kolonijos lietuvių moterų taikos komitetas ruošiasi prie paminėjimo Motinų Dienos, kuris planuojamas 8 d. Gegužės (May), sekmadienį, 2 v. p. p.

Tikiu, kad į šį taip svarbų paminėjimą atsilankys gražus būrys tautiečių.

Mirė Tautietis

Balandžio 17 d. po ilgos ligos, iš gyvųjų tarpo išsiskyrė Adomas Limanavičius, sulaukęs 62 metų amžiaus. Buvo viengungis. Paliko artimus giminaičius S. Morkūnus, kurie jį visą laiką ligino ir rūpinosi palaidojimu.

Turėjo Operaciją

Jaunuolis Jonas Maskeliūnas neseniai pergyveno operaciją. Šiuo laiku ligonis jau sugrįžęs į namus.

Dubeltava Partija

Juozui Naruševičiui besiruošiant sukurti šeimininį gyvenimą su Nance Kriščiūniene, artimi draugai suruošė didelę priešvedybinių partijų abiem būsimiesiems jaunavedžiams kartu, Vytauto Klubo svetainėje. Jų vestuvės, rodos, įvyks birželio mėnesį.

Oficialus Klubo Salės Atidarymas

Balandžio 30 d. bus iškilmingas Vytauto Klubo naujos salės atidarymas. Ceremonijos prasidės 5 v. p. p. Tikimasi, kad atsilankys daug svečių.

Svečiavosi

J. ir A. Cėkiai velykų šventes praleido Ontarijoj pas savo sūnų ir dukrą.

B. ir J. Yarmolinskų dukra Sofie Smith su šeima iš JAV svečiavosi pas tėvelius.

MONTRÉAL. — Royal Canadian Legion savo konvencijoje pasisakė už pakeitimą loterių įstatymo taip, kad legijonas ir kitos organizacijos ga-

lėtų turėti loterijas.

Konvencija taipgi pasisakė, kad ji užgria Kanados vėliavą su klevo lapu.

KVEBEKO STUDENTAI PALAIKO MOKYTOJUS

QUEBEC. — Dvi studentų federacijos, atstovaujantios 30,000 studentų, kurių mokslas buvo nutrauktas mokytojams išėjus į streiką, palaiko mokytojų streiką.

Lyderiai nutarė surengti masinę demonstraciją palaikymui mokytojų reikalavimų. Jie sakė, kad vyriausybė turi pasirašyti sutartį su mokytojais.

PRIEŠ JAV DIKTATĄ

Lotynų Amerikoje stiprėja judėjimas prieš JAV politinį ir ekonominį įsigalėjimą, prieš politiką Pietų Amerikos šalių vyriausybių, kuriom labiau rūpi ne savo tautų interesai, bet Amerikos monopolių pelnai. Antai jau beveik trys mėnesiai, kai streikas Čilėje suparalizavo didelį "El-Tenjentės" vario rūdyną. Septyni tūkstančiai jo darbininkų reikalauja padidinti darbo užmokestį, kuris dabar 5-6 kartus mažesnis, negu JAV darbininko, dirbančio tokį pat darbą. Solidarizuodamiesi su "El-Tenjentės" kalnakasiais, streiką paskelbė kitų JAV priklausantių Čilės vario rūdynų darbininkai. Jų pasiryžimo kovoti už savo teises nepajėgė palaužti net kareiviai ir policija, pradėję šaudyti į kalnakasius. Nušauta 8, sužeista 37 žmonės. 24 valandų streiku visos šalies įmonėse Čilės proletarai atsakė į šį kruviną susidorojimą.

Čilės įvykiai — ne išimtis. 48 valandų streikas neseniai įvyko Amerikos kompanijos "Dženeral elektrik" įmonėse Brazilijoje, Managvos mieste — Nikaragvos sostinėje — įvyko valstiečių manifestacija. Suvažiavę iš visų šalies kampelių, valstiečiai protestavo prieš Amerikos kompanijų viešpatavimą žemės ūkyje, reikalavo agrarinės reformos. Masinėse demonstracijose prieš JAV okupaciją Domini-

DIDELI UŽMOJAI

TORONTO. — Molson Development Ltd. of Montreal pranešė, kad sutiko atpirkti iš Toronto firmos — Marvo Construction Co. Ltd. \$85,000,000 projekta.

Molson Development Ltd. firma yra Molsono bravoro afiliacija.

Bus statomi apartamentai ir kiti pastatai prie įlankos, prie kurios stovi Toronto miestas.

JAKARTA. — Keči šimtai studentų reaccionierių sudegino Kinijos konsulatą čionai.

Kiek laiko prieš tai 2,000 Indonezijos kiniečių buvo užpuolę ant Kinijos ambasados. Girdi, jie nepritarią Kinijos politikai linkui Indonezijos.

pastangų, prieš jo planus pasisako žymiai daugiau šalių, negu tikėjosi JAV diplomatija. Šiems planams nepritaria didžiosios Lotynų Amerikos valstybės — Meksika, Čilė, Argentina. Tarpamerikinės ginkluotosios pajėgos — tai pavojingas ginklas, pasakė Urugvajaus užsienio reikalų ministras Sagalijas. Peru atstovas L. Sančesas pareiškė, kad priėmus Amerikos pasiūlymus, "Lotynų Amerikoje prasidės chaosas". Tuo būdu net valdančieji Lotynų Amerikos šalių sluoksniai, paprastai paklusniai vykda Vašingtono valią, ši kartą mėgina atmesti Amerikos persamą projektą. Kaip mano didžioji Lotynų Amerikos šalių dauguma, AVO turi tapti organizacija, kurios veikla pradėtų vystyti tų šalių ekonomiką, apsaugotų jas nuo diskriminacijos, prekiaujant su JAV. Kitaip tariant, jos nori padaryti galą JAV ekonomianiam įsigalėjimui Lotynų Amerikoje.

S. Kulikas

NAIROBI. — Dvidešimt aštuoni parlamento nariai pasitraukė iš valdančiosios Kenya African National Union, kuriai vadovauja Jomo Kenyatta.

Kenya buvo tapus vienos partijos valstybe, kuomet 1964 metais Kenya African Democratic Union likvidavosi laisvanoriai.

Dabar atskilusieji bus opozicinė partija.

Programa Dėl Taikos Vietnam ir Jos Propaguotojai Kanadoje

(Atkelta nuo 4 pusl.)

Prof. Andrew Jeffrey, Prof. George Johnson, Prof. B. W. Jones, Prof. Tom Middlebro, Prof. James Steele, J. W. Leyden, lektorius, Daniel Goldstick, lektorius,

Trent universiteto, Peterborough, Ont.:

Prof. B. W. Hodgins, Prof. B. R. Blisshen, Prof. Z. Kay, Prof. M. J. Sidnell, John Lee, lektorius,

Kiti

Archdeacon K. C. Bolton, Huron College, London, John B. Brown, East St. Paul, Manitoba,

Robert Maurice Cohen, Albertos universitetas, Prof. George Grant, McMaster universitetas,

Rev. Glyn Firth, Thorold, Ont.,

Prof. Stanton Hoffman, Sir George Williams universitetas, Siegfried Jansen, Ottawa, Dr. and Mrs. D. L. Johnson, Gibson, B. C.,

Prof. J. Gordon Kaplan, Dalhousie universitetas,

Rev. Duncan McRea, Ottawa,

Allan S. Mannings, brooksteris,

Rev. David Pohl, Ottawa,

Prof. Dallas W. Smythe, Saskatchewan universitetas,

Prof. Stéphen Scheinberg, Sir George Williams universitetas,

Prof. Charles Taylor, McGill universitetas,

Rev. D. M. Warne, Whitby, Ont.,

Mrs. Therese Casgrain, Montreal,

Mrs. Charlotte McEwan, Ottawa,

Mr. Stip Harvor, Ottawa,

Mr. Bert Herridge, parlamento narys,

Mr. Colin Cameron, parlamento narys,

Rev. Robert Whight, Weland, Ont.,

George M. Landon, Montreal,

Rev. J. R. Hord, Board of Evangelism and Social Service, United Church of Canada, sekretorius.

Naujas viešbutis Vilniuje "Gintaras"

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilėką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

ZORŽ S.

Remonas
kui ranka,
sis iš jo pa
apie dešimt
jis kalbėjo
dieną, o bu
šlijusios sv
tėsi, kad
Tačiau ap
viltims.
— Aš d
jis, kad jū
kų dėl nesi
tu jūsų vy
jūsų chara
Delmar tie
Ar nemano
sipriešinti
vykti?

— Aš dė
sakė pulki
terys turi
rinėti. Aš
Indianai
nuosprendi
ko nors, ta
gi vien iš
aš numata
nervų pak
imty tas m
man vis vi
kiu, man
kad jūs ma
site. Ji jum
te ją, kad
kenčiu ašai

Remonas
kita dieną
Delmar ap
mą.

— Tai l
man, — t
Ralfą aš
kad jūs gal
pakalbėti.
"Puiku!
— pamąsti
mas.

Pono D
gana gerai
norais; jis
meilei eina
są tik nen
jam labai j
sėklostą jv
nuo įkyrių
sibaigusios
sekmų. Jai
doti pasku
mar egzalt
pasku tegu
kimas im
ašarų ir pr
Kitą rytą
pasiryžęs li
nio sujudi
moterį.

— Ar ži
tarė jis jeid
menį man
ras? Iš tik
Aš turiu
žiuoti į Bu
kyti nuo n
širdį ir gyv

ZORŽ SAND

Vertė P. Klimas

INDIANA

Apysaka

(Tąsą)

Remonas paspaudė pulkininkui ranką, širdyje juokdamasis iš jo pasitikėjimo ateitimi: apie dešimties metų laikotarpį jis kalbėjo tarytum apie vieną dieną, o buvo jau nuplikęs, pašlijusios sveikatos, aiškiai matėsi, kad nebe ilgai gyvens. Tačiau apsimitė pritariąs jo viltims.

— Aš džiaugiuosi, — tarė jis, kad jūs nenuleidžiate rankų dėl nesėkmės; aš pripažįstu jūsų vyriškumą, bebaimį jūsų charakterį. Bet ar ponias Delmar tiek pat išverminga? Ar nemanote, kad ji galėtų pasipriešinti jūsų sumanymui išvykti?

— Aš dėl to pykčiau, — atsakė pulkininkas, — bet moterys turi klausyti, o ne patarinėti. Aš dar nieko nesakiau Indianai apie galutinį savo nuosprendį. Jei ji čia gailėtusi ko nors, tai nebent jūsų. Bet gi vien iš noro paprieštarauti, aš numatau, bus ir ašarų, ir nervų pakrikimo... Velniai imtų tas moteris!.. Pagaliau man vis vien, aš jums pasitikiu, mano brangus Remonai, kad jūs mano žmoną perkalbėsite. Ji jums pasitiki: paveikite ją, kad neverktų; aš nepakenčiu ašarų.

Remonas pažadėjo atvykti kitą dieną ir pranešti ponias Delmar apie jos vyro nutarimą.

— Tai bus didelė paslauga man, — tarė pulkininkas. — Ralfą aš nusivesiu į laukus, kad jūs galėtumėt laisvai su ja pakalbėti.

"Puiku! Geriau nė nereikia", — pamastė Remonas išeidamas.

Ponias Delmaro sumanymai gana gerai derinosi su Remono norais; jis numatė, kad, jo meilei einant galop, iš to bus išvysta tik nemalonių ir vaidų; jam labai patiko, kad taip besiklostą įvykiai: apsaugos jį nuo įkyrių ir neišvengiamų pasibaigusios meilės intrigos pasekmių. Jam terūpėjo pasinaudoti paskutiniaisiais ponios Delmar egzaltacijos momentais, o paskui tegul sau palankus likimas imasi ginti jį nuo jos ašarų ir priekaištų.

Kitą rytą jis atvyko į Lanjį, pasiryžęs ligi paskutinio laispio sužadinti tą nelaimingą moterį.

— Ar žinote, Indiana, — tarė jis leidamas, — kokį vaidmenį man nuskyrė jūsų vyras? Iš tikrųjų labai keistą! Aš turiu prikalbėti jus išvažiuoti į Burbonų šalį, atsiskyti nuo manęs, atimti man širdį ir gyvenimą. Argi ne puikiai jis pasirinko sau advokatą?

Ponios Delmar niūri rimitis kiek sutramdė Remono sukičiumus.

— Kodėl jūs man tai sakote? — tarė ji. — Bijote, kad aš nusileisiu ir paklausysiu? Nusiraminkite, Remonai, aš ašapsprendžiau; dvi naktis visapusiškai svarsčiau; žinau, kas manęs laukia; žinau, ką man reikės nugalėti, ką reikės paaukoti, ko teks nepaisyti; aš pasiryžusi perlipti tą baisią mano likimo pakopą. Argi jūs nebūsite man parama ir vadovas?

Remonas iškart buvo beįsigąstęs to šaktakraujškumo ir bepatikįs tais beprotiškais grasinimais; bet paskiau jis galutinai persiėmė savo ankstyvesniąja nuomone, kad Indiana jo nebemylinti, kad dabar ji tepritaikanti savo padėčiai tuos perdėtus jausmus, paimtus iš knygu. Neatsilikdamas nuo savo romantiškos mylimosios, jis nėrėsi iš kailio, gražbyliaudamas ir dramatiškai improvizuomas, ir jam pasisekė ją suklaidinti. Tačiau ramiam ir besišališkam žiūrovui būtų buvę aišku, kad šioje meilės scenoje susidūrė teatrališkas su tikrove. Remono išpūsti jausmai ir poetiškos mintys būtų pasirodę kaip šalta ir žiauri nuosirdu, paprastai reiškiamų Indianos jausmų parodija; jis veikė protu, ji — širdimi.

Vis dėlto dar kiek bijodamas, kad ji savo įsivadėjimus imsianti vykdyti, jeigu jis mikliai nesuardysias jos pasipriešinimo plano, Remonas prikalbėjo ją apsimesti paklusnia arba abejinga ligi to momento, kai ji galėsianti atvirai pasipriešinti. Jo manymu, ji turinti kol kas tylėti, kartu išvykti iš Lanjį, kad nebūtų skandalo tarnų akivaizdoje ir kad ji reikalus nepageidaujama neiškištų Ralfas.

Bet Ralfas neapleido savo nelaimingų bičiulių. Veitui jis siūlė visą savo turtą ir savo pilį Belvire, ir savo rentas Anglijoje, ir savo plantacijas kolonijose; pulkininkas buvo nepalenkiamas. Sumažėjo jo bičiulystė su Ralfu; jis nebe norėjo būti jam skolingas. Jeigu Ralfas būtų turėjęs Remono sumanymo ir miklumo, gal jis būtų jį perkalbėjęs. Bet vargšas baronetas, kartą aiškiai išdėstęs savo nuomonę, tarėsi viską padaręs ir nebetikėjo galįs ką nors bėpakeisti. Tad jis išnuomojo Belvirą ir išvažiavo į kandin ponų Delmarų į Paryžių ir ten laukė, kada tie susiruoš į Burbonų šalį.

Lanji dvaras ir fabrikas tu-

rėjo būti parduoti. Ponia Delmar praleido žiemą liūdnei ir niūriai. Tiesa, Remonas gyveno Paryžiuje, juodu kasdien matydavosi, jis buvo atidus ir meilus, bet pasiūlydavo su ja ne ilgiau kaip valandą. Jis ateidavo, pietums baigiantis, ir išeidavo tuo pačiu metu, kai pulkininkas išvykdavo savo reikalais. Jūs žinote, kad Remonui aukštuomenės draugija buvo viskas. Triukšmas, judumas, minia jam buvo reikalingi kaip oras, tik tada jis laisvai jusdavosi, būdavo itin sąmojingas ir parodydavo visą savo pranašumą. Draugų būrelyje jis mokėjo būti malonus, gi aukštuomenėje — prašmatnus, ne kokio būrelio žmogus, vieno ar kito asmens draugas, o talentas, kuris visiems priklauso ir kuriam tėvynė yra visuomenė.

Kaip jau esame sakę, Remonas turėjo savo principus. Kai jis pamatė, kad pulkininkas juo pasitiki ir laiko jį draugu, žiūri į jį kaip į garbingą nuosirdų žmogų, kurį skiria tarpininku tarp savęs ir žmonos, jis nutarė pateisinti tą pasitikėjimą, nupelnyti tą draugystę, sutaikinti vyrą su žmona, pašalinti bet kokį išimtinį vienos pusės palankumą, kuris antrajai trikdytų ramybę. Jis vėl pasidarė moralus, dorovingas ir filosofiškas. Jūs matysite ar ligam.

Indiana nesuprato tos jame įvykusios permainos ir baisiai kankinosi, kad jis mažai besikiirias jai dėmesio, bet ji dar buvo laiminga, tardamasi nepradusi galutinai savo vilčių. Ji lengvai leidosi suklaidinama, tarytum pati to teigėdė, toks jos tikrasis gyvenimas buvo kartus ir sielpartingas! Vyras darėsi tiesiog nebepakenčiamas. Prie žmonių — ryžtingas, tvirtos dvasios ir nenusimėnantis, o šeimoje — irzlus vaikinas, juokingas pikčiurna. Dėl visų jo nemalonių atkentėdavo Indiana, bet turime pripažinti, ji pati čia buvo kaltoka. Jei ji būtų kėlusi balsą, jei savo nusiskundimus būtų reiškus išveiniai, bet ryžtingai, Delmaras, šiaip tiktais stačionas, būtų vengęs rodytis pikčiurna. Ji palenkė ir suvaldyti nebuvo sunku: tereikėjo nusileisti ligi jo lygio ir įeiti į jo protui suvokiama minčių ratą. Gi Indiana ir nuolankaudama buvo nepalenkiama ir išdidi; ji visuomet pakludavo tylėdama; tokia tyli ir paklusni yra vergė, kuri neapykantą laiko dorybe, o nedalia — nuopelnu. Jos rezignacija buvo išdidi kaip karaliaus, kuris geriau sutiks sėdėti kalėjime, grandinėmis apkaltas, negu atsiskys nuo savo karūnos ir tuščio titulo. Paprasta moteriškė būtų bematant sutramdžiusi tą eilinį vyrą; žodžiais ji būtų pritarusi jam, o galvojusi saviškai; būtų apsimitusi gerbianti jo prietarus, o slapčiomis trempusi juos; būtų glamonėjusi jį ir apgaudinėjusi.

Indiana matė daug moterų taip darant; bet ji jaučėsi tiek aukščiau už jas, kad jai buvo gėda jas pamėgdžioti. Dorovinga ir tyra ji tarėsi neprivalanti pataikauti savo valdovui žodžiais, kadangi gerbė jį savo veiksmais. Ji net nepageidavo jo meilumo, nes pati negalėjo jam būti meili. Jos supratimu, didesnė nuodėmė rodyti meilę nemylimam vyrui, negu meilužiui, sužadinusiam šį jausmą. Veidmainiavimas, jos akimis žiūrint, buvo nusikaltimas, ir kasdien po dvidešimt kartų ji ketindavo prisipažinti mylinti Remoną; vien baimė jo nustoti sulaikydavo Indianą. Jos šalimas paklusnumas erzino pulkininką daugiau, negu būtų erzines sumanus priešinimasis. Jo savimeilė būtų buvusi užgauta, jei jis nebūtų pripažįstamas pilnateisiu šeimininku savo namuose, bet dar labiau jį skaudino nepakantus ir pašaipus pripažinimas. Jis būtų norėjęs įtikinėti žmoną, o iš tiesų jai įsakinėjo, būtų norėjęs viešpatauti, o turėjo valdyti. Kartais jis duodavo kokį neiškę nurodymą arba, gerai neapgalvojęs, paliepdavo ką nors padaryti savo paties nenaudai. Ponia Delmar viską vykdydavo nepasitikrūsi, neapsvarsčiusi, abejingai, kaip kad arklys, traukdamas žagrę tai į vieną, tai į kitą galą. Matydamas, kas išėina, kai daroma, gerai nesupratęs jo sumanymų, ne taip, kaip jo norėta, Delmaras tūždavo; bet kai ji ramiai, nesikarščiuodama įrodydavo tiksliai išpildžiusi jo įsakus, jam belikdavo tik ant savęs pykti. Tokiam smulkmeniškam saviemylai ir karštuoliui tai būdavo skaudžiausias smūgis, baisiausia užgaulė.

Tokią valandą jis būtų užmušęs žmoną, jeigu jis būtų gyvenęs Smirnoje arba Kaire. Ir vis dėlto jis iš visos širdies mylėjo tą silpną moterį, nuo jo priklausomą ir šventai slepiantį jo ydas. Ar jis ją mylėjo, ar tik gailavo — nežinau. Bent norėjo būti jos mylimas; didžiausios jos išauklėjimu ir pranašumu. Jis būtų jautęsis pakilęs savo akyse, jeigu ji būtų teikusi nusileisti, pasiduoti jo idėjoms ir principams. Kai jis kurį rytą jeidavo pas ją, norėdamas išbarti, ir rasdamas miegančią, neįsėrdavo jos pabudinti. Jis tyloomis žiūrėdavo į ją, baimindamasis, kad ji tokia silpnutė, pablyškusi; melancholiška ramybė ir bedale rezignacija dvelkė jos nustygęs ir nebylus veidas. Jame jis išskaitydavo tiek ir tiek priekaištų, imdavo graužtis, pykti ir būkštauti; jis rausdavo, pagalvojęs, kokios įtakos turėjo jo likimui ta gležna būtybė, jam, geležiniam žmogui, pratusiam vadovauti kitiems, mačiusiam, kaip pagal jo komandą pakildavo sunkieji eskadronai, smarkūs žirgai ir kariai.

Ir štai moteris, beveik kūdikis, ji padarė nelaimingą! Ji vertė jį susimąstyti, peržiūrėti nuosprendžius, daug ką keisti, nuo daug ko atsisakyti, o pati netgi nesiteikė jam pratarti: "Jūs klystate, aš jus prašau, darykite šitai". Niekados ji nieko nemaldavo, nesiteikė laikyti jį sau lygiu, nesidėjo jo gyvenimo drauge. Panorėjęs jis būtų viena ranka sutriuškinęs tą silpnutę moterį, gal sapnuojančią ką kitą jo akivaizdoje ir, atrodo, net pro miegus ji niekinančią. Jam knietė ją smaugti, tampyti už plaukų, spardyti, kad tik ji imtų maldauti pasigailėjimo, prašytų dovanojama; bet ji buvo tokia graži, miela ir balta, kad jį paimdavo gailėstis kaip vaiką, žiūrint į paukštelį, kurį norėjo nužudyti. Ir jis, tasai geležinis žmogus, kaip moteris apsisverkdavo ir išeidavo, kad jį nepasididžiutuotų, pamačiusi jo ašaras. Tiesą sakant, aš nežinau, katras buvo nelaimingasis, ji ar jis. Ji buvo žiauri iš savo didelio dorumo, kaip jis buvo geras iš savo silpnabūdškumo. Jos ydos rasdavosi iš gerų jos savybių, o jo gerosios savybės — iš jo ydų.

Apie tą nedarnią porą sukiniųjosi aibė bičiulių, kurie stengėsi juodu suartinti, vieni iš neturėjimo ką peikti, kiti iš rimtumo, o treči — iš per didelio neteisingai suprantamo draugiškumo. Vieni laikė žmonos pusę, kiti — vyro. Jie ginčijosi dėl pono ir ponios Delmar, tuo tarpu kai juodu visai nesiginčijo, nes, Indianai nuolatatos nuolaidžiaujant, pulkininkas, kad ir kažin kaip siusdamas, niekados negaudavo progos kelti ginčo. Buvo ir tokių, kurie, nieko neišmanydami, norėjo būti reikalingi. Vieni patarinėjo ponias Delmar būti nuolankiai, nematydami, kad ji jau per daug nuolanki. Kiti patarinėjo vyrui būti griežtam ir neatsidurti po žmonos padu. Šie pastarieji, storižieviai, žinodami savo menkystę, visada baiminasi, kad jiems kas kojos nenumintų, ir visada laikosi iš vieno; jų visur sutikęsi, jie visada painiojasi po kojų ir smarkiai triukšmauja, kad būtų pastebėti.

Ponias Delmarai daugiausia turėjo pažinčių Melene ir Fontenblo. Tuos žmones jie vėl sutiko Paryžiuje, ir tai buvo aršiausi liežuvininkai, kurie skleidė apkalbas apie juos. Jūs, be abejonės, žinote, kad provincijos miesteliai šiuo atžvilgiu yra pikčiausi. Taurių žmonių tenai nėra, o pranašėni protai laikomi visuomenės priešais. Tik užsistokite kvailį ar stačioną, bematant visi subėgs. Jei susibarsite su kuo nors, jie tučiuojau prisistatys kaip į spektaklį; eis lažybų, lips jums ant kulnų, kad tik ką pamatytų ir išgirštų. Nuveiktąjį jie apmėtys purvais ir išplūs: silpnėsnis jiems visada kaltas. Jūs skelbiate karą prietarams, smulkmeniškumui, nedorybėms?

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos I-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 1 d., 2 val. po pietų, savojo salė, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami ir raginami atsilankyti, apsimokėti narinius mokesčius, kurie dar nėra apsimokėję.

T. Rimdžius
Kuopos sekr.
Telefonas: 922-3215

Moteryų dėmesiai

Lietuvių Moterų Klubo narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gegužės 1 d., tuojau po Sūninės susirinkimo.

Maloniai kviečiame visas moteris atsilankyti ir dalyvauti susirinkime.

Klubo valdyba

Torontiečių Kronika

Gabi mokinė

Betty - Jane Antanavičiūtė, 18 metų amžiaus, pradėjo lankyti universitetą. Ji įstojo į Honour Science Programą.

Ji užbaigė 13 skyrių su pirmos klasės garbės atžymėjimu. Už tai ji gavo du "skolersipus" dėl universiteto studijų, sumoje \$900.

Betty kiekvienai metais vidurinė mokykloje išeidavo su garbingais atžymėjimais ir dovanomis. Per tris metus laimėjo Science Fair diplomus su pinigine dovana.

Geriausios sėkmės, Betty, jūsų tolimesniame moksle.

Sėkmingas balius

Sūnų ir Dukterų Draugijos Toronto kuopa praėjusį šeštadienį turėjo pavasarinį banketą. Buvo artipilnė salė žmonių, kurie šeiminių ir šeiminių buvo skaniai ir socialiai pavaišinti.

Grojančiam orkestrui, visi dalyviai pasilinksmino ir išsiskirstė namo pasitenkinti.

Šis banketas turėtų būti paskutinis šį sezoną.

Rep.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

L. Tilwick, M. Urba ir J. Katinas, Easton, Pa., prisiuntė nuo velionies V. Danielio paliktus dvi Liaudies Balso paramos \$200.00 aukų amerikoniškais.

P. Lukienė, Sundre, Alta., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą, atsinaujino sau ir paaukojo 50 c.

M. Spaičys, Montreal, besiruošdamas išvykti į Lietuvą, prisiuntė dvi LB paramos \$50.00 aukų.

J. Bublewsky, Dearborn, Mich., prisiuntė nuo Apšvietos

Mylėtojo \$10.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, pridavė nuo 42 asmenų bei šeimynų užuojautų paskelbti ir nuo M. Šimonienės \$1.00 aukų.

P. Pleskus, Toronto, apart pridotos užuojautos paskelbti, paaukojo \$1.00.

J. Kuktaras, Toronto, pridavė nuo keliolikos asmenų bei šeimynų užuojautų paskelbti.

T. Kajokas, Montreal, pakeisdamas adresą prisiuntė \$5 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

L. Tilwick, Easton, Pa., \$11;
John Thamasun, Flin Flon, Man., \$6.00;

And. Bubelis, Port Arthur, Ont., \$2.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Nedėkingas JAV Žvalgybos Agentas

Pasirodo, kad Jungtinių Amerikos Valstijų slaptosios tarnybos organizacija — Central Intelligence Agency pakliuvo į bėdą.

Tūlas estų pabėgėlis, gyvenąs Toronto priemiestyje Rexdale, traukia atsakomybę CIA agentą Juri Raus už apšmeižimą ir reikalauja \$110,000. Raus taipgi estas.

Estas dipukas, Herik Heine, aršus antikomunistas, Estijoje kovojęs prieš komunistus ir talkininkavęs hitlerininkams, važinėjęs po Jungtines Valstijas su filmais, pavaizduojančiais antikomunistų kovas Estijoje, buvo apšauktas esant Sovietų agentu.

Minimas CIA agentas, Juri Raus, viename susirinkime viešai pareiškė, kad Heine yra tarybinis agentas. Tik įsivaizduokit. CIA agentas apšaukė jį komunistų agentu, šnipu.

Blogiausia tas, kad CIA teigia: jog Juri Raus, kaip valdžios tarnautojas, negali būti

traukiamas atsakomybėn.

Čia, Toronte, Heinės draugai teigia, kad CIA norėjo papirkti Heinę, kad jis nesikabinėtų prie Rauso. Buve siūloma pinigų, kad tik jis nutiltų.

Kaip čia toks susipainiojimas įvyko, turėtų ir Saliamonas neišaiškinti.

Šviesos 'Taupymas'

Kaip atsirado taip vadinamas "Daylight Saving" paprotys Kanadoje?

Jis prasidėjo 1918 metais, karo metu. Pavasarį laikrodį pasukamas vieną valandą pirmyn. Ontarijaj tas buvo padaryta praėjusį sekmadienį.

Daug kas tam priešingi. Pavyzdžiui, Albertoj įstatymu uždrausta. Nusikaltėliai gali būti nubausti \$25.00. Įstatymas buvo priimtas 1948 metais.

Gelžkeliai ir nekurios kitos

įstaigos laikosi standartinio laiko. Tas kartais suklaidina žmones.

Būtų galima neliesti laikrodžio. Dirbtuvės ir įstaigos galėtų nutarti pradėti darbą vieną valandą anksčiau ir užbaigti vieną valandą anksčiau.

ATSISVEIKINANT SU PRANU GUTAUSKU

(Atkelta nuo 2 pusl.)

kę trumpas kalbas, įvertidami Prano nuveiktus darbus dėl visuomenės labo, dėl lietuvių išsiviečių labo.

Velionis neturėjo Kanadoje artimų giminių, bet jis turėjo labai daug gerų draugų ir draugių, kurie ilgai minės jį su didele pagarba.

Lai būna jam lengva Kanados žemė. O giminiams — gili užuojauta.

J. Y.

Apsilankykite savo tėvynėje ir pas gimines

BALTIJOS ATOSTOGŲ TURE

Nuo liepos 14 d. iki rugpjūčio 4 d., 1966 m.

Lietuvių grupės ture kelionė orlaiviu nuo Montrealo iki Leningrado-Vilniaus ir atgal kainuos tik \$857.00 asmeniui.

Norintius vykti prašome užsiregistruoti mūsų įstaigoje pas N. Wasilewitch ne vėliau gegužės 15 d.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. — Toronto — Tel. EM. 6-6100

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v.

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta.
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto